CDA Noordenveld

1e termijn
Beschouwing Programmabegroting 2022 CDA-fractie Noordenveld, 2 november 2021

Miinheer de voorzitter,

Bij de Perspectiefschets 2022 zei ik bij mijn inleiding dat in NL sprake is van afkalvend vertrouwen in de politiek en in politieke partijen, in het functioneren van de democratische Rechtsstaat, waarbij NL zich nadrukkelijk ontwikkelt als gewelddadige Narcostaat (witwassen en ondermijning). En dat in een NL dat eigenlijk de handen al vol zou moeten hebben aan het oplossen van serieuze crisissituaties: klimaat en energie, woningnood, gezondheidszorg, armoede, onderwijs, schade-afhandeling Groningen en Drenthe, enzovoort.

Noordenveld vormt in mindere of meerdere mate een afspiegeling hiervan.

Programmabegroting 2022. Wij vinden dat de begroting 2022 met zorg en betrokkenheid is voorbereid en dat u meegedacht heeft om de meerjarige ambities zo goed mogelijk in stand te laten. Wij danken de samenstellers van het begrotingsboekwerk voor hun noeste arbeid; en dat geldt ook de beantwoording van de tsunami aan technische vragen!

Doorrekening van de septembercirculaire 2021 laat vanaf 2022 een optimistisch beeld zien. Terecht kunnen we ons nu niet rijk rekenen; pas bij de meicirculaire 2022 zullen de begrotingscijfers 2022 met enige 'zekerheid' worden aangepast.

Ik ga in mijn verdere betoog in op sociaal domein, wonen en klimaat en maak tevens een aantal meer onderwerp gebonden opmerkingen (de 2e Trimesterrapportage 2021 neem ik en passant mee)

Investeringsbudget uit 2020 **inventaris gemeentehuis** saldo €118K: overhevelen? Normaal wel (2-jaarsperiode). Heeft echter te maken met het toekomstige integrale gemeentelijke huisvestingsplan. Volgens ons kan hier nu €118k worden bespaard. (*amendement*)
Eenmalig budget (looptijd 1 jaar) **Vervolg visie Norgerduinen** saldo 1.9.21 €38k niet overhevelen , maar besparen. (*amendement*)

Over het **eenmalig afwaarderen ICT** met €331k vanwege ten onrechte activeren en eerder uitfaseren zaaksysteem zijn wij, bij mijn weten, niet tijdig geïnformeerd. Dat is slordig! Het gaat om een substantieel bedrag en om een omissie in de bedrijfsvoering. Zijn er inmiddels maatregelen getroffen om dit soort uitglijders te voorkomen?

Personeelsbegroting 2021 en 2022: (de OR maakt er recent (22 okt) ook melding van) krapte leidt tot financieel voordeel, maar dreigt ten koste te gaan van dienstverlening. Hoe zit het met versterking van de kwaliteit (opleiden/trainen) en de aantrekkingskracht om hier te komen/blijven werken (vitaliteit en verbinding)?? We moeten niet het paard achter de wagen spannen! (*motie*)

Het actualiseren van de **wegenlegger** €40k (vrije beleidsruimte) kan wat het CDA achterwege blijven voor dat bedrag. Volgens de tekst stamt de huidige wegenlegger nog van voor de herindeling in 1998. Maar, in het besluit bij de begroting 2015 is ook een actualisatie opgenomen voor €35k. Ervan uitgaande dat in 2015 een actualisatie is uitgevoerd vervalt de urgentie voor 2022 (*anwtoord college.: actualisatie 2015 niet gebeurd, €35k niet gebruikt*).

RUD (p.177): Bij de perspectiefnota 2022 en later de zienswijze bij concept ontwerpbegroting RUD 2022 hebben we gesteld dat de extra verhoging, bovenop de indexatie, niet moeten worden betaald (max €40k). Ik zal me nader verdiepen in de recente RUD-documenten om te bepalen of de redenen voor verhoging voldoende plausibel zijn gemaakt*. Los daarvan heeft het AB besloten de*

RUD begroting 2022 te volgen met de consequentie dat Noordenveld eraan vast zit voor 2022. (amenderen om bestuurlijke reden nu geen zin; denk aan 'motie vreemd' in nabije toekomst)
Voor het regulier bomenbeheer extra €40k nodig. Nog steeds geen oplossing voor de 800 omgewaaide **bomen** in 2018. Wij begrijpen het genoemde bedrag van €800k (4 x € 200k) niet als het om jonge nieuwe aanplant gaat. Als ergens klimaat en CO2 een rol speelt is het wel bij de hoeveelheid bomen; nu gaat het slechts om vervangen. Wij vragen om een specificatie van de kosten van aanplant en de mogelijkheden om deze kosten te dragen (co-financiers, bij voorkeur samen met maatschappelijke organisaties/ondernemers/inwoners-initiatieven?). (*motie*)

Nederland verandert snel en diverse ontwikkelingen raken Noordenveld natuurlijk ook. Ik noem uiteraard **klimaat**verandering, warmte– en energietransitie en zorgen om **biodiversiteit**. De bijhorende problemen en gevolgen zijn zeker complex. Voor geïnteresseerden het rapport (1972) **Grenzen aan de Groei** van de Club van Rome: wat er kan gebeuren als we niet slim en tijdig de bakens verzetten. Overigens nam de Club van Rome als variabele daarbij ook de ongebreidelde groei van de menselijke soort mee!

We hoeven echter in Noordenveld niet alles in **2022** te realiseren. Er moet goed worden nagedacht over het tempo waarop de juiste maatregelen kunnen worden genomen en vooral ook hoe onze inwoners volwassen en met respect worden betrokken (past in te maken afspraken over, laat ik het noemen, **overheidsparticipatie op excellent niveau;** de te bespreken aanbevelingen in het Rekenkamerrapport vormen hiervoor een advies).

Kader **RES** - **Grootschalige energieprojecten**: tot nu toe nog geen schoonheidsprijs. Zoals voorspeld door het CDA in 2020 zou het in al de eerste fase (draagvlak, participatie) mis kunnen gaan, en zo geschiedde. Overigens was de recente bijeenkomst (beoogde Zonnepark Zuidvelde) in Norg een goede gelegenheid om van gedachten te wisselen en meer begrip te kweken. In 2022 verwachten wij een evaluatie en bijstelling van het Beleidskader Grootschalige Energieprojecten.

Een gewijzigde **Warmtevisie** is onlangs vastgesteld. Wijkuitvoeringsplannen moeten nu worden gemaakt; zal niet eenvoudig zijn; laten we vooral ook leren van de opgedane ervaringen elders. Belangrijk is dat een gedeelde overtuiging en stemming in de wijken positief wordt gestimuleerd en versterkt om tot verstandige en werkende plannen te komen. Vooral de onderdelen Isolatie Ventilatie van woningen en gebouwen zal de eerste aandacht moeten hebben, inclusief de bekostiging daarvan; anders komen we niet of nauwelijks toe aan het kiezen voor alternatieve verwarmingstechnieken. *Wij verwachten dat in de loop van 2022/2023 de contouren of onderdelen van de plannen zichtbaar kunnen worden*. Wat verwacht de wethouder?

De uitvoering van het Centrumplan Roden: het CDA is benieuwd naar een vernieuwde projectie van de beloofde P-plaatsen; is het college daarover in goed overleg met de Zakenkring? Kunnen wij op korte termijn worden geïnformeerd over de stand van zaken? En hoe zit het met het aantrekken van extra financiën voor het volgende deel van het Centrumplan? Welke potentiële co-financiers zij nog steeds in de markt?

Veenhuizen: de beantwoording van de vragen over Veenhuizen is summier; over een aantal deelvragen lijkt wel te zijn heen gelezen. Wij zullen die vragen alsnog adresseren aan het college. Resten de volgende vragen: vindt het college dat het voorstel van de Ondernemerskring Veenhuizen (inspreekbeurt 13 oktober 2021) past in de beoogde participatie en samenwerking in Veenhuizen?
Wat zijn de plannen met de supermarktlocatie, na de aanstaande sloop?
(*motie / amendement in overweging*)

In het **sociaal domein** blijft Jeugdzorg een onzekere factor, ondanks de verbeterde regisseurs-aanpak door 'onze mensen'. In financiële zin heeft de reserve Sociaal Domein ons goed uit de wind gehouden. Tot op de dag van vandaag gaan wij uit van het hek om het sociaal domein: geld voor

de zorg blijft voor de zorg. Een volgende raad mag zich buigen over het vraagstuk of en wanneer deze reserve structureel te hoog is. (*amendement Duo/CDA*)
De jeugdzorg heeft een hoog risicoprofiel; daarbij willen we meer weten over **WIN en preventie**: in hoeverre voorkomt WIN extra (zware) jeugdzorg? Hoe wordt WIN gemonitord in 2022?
Wij zijn benieuwd of de voortgangsrapportage bij nota **Integraal Preventief Gezondheidsbeleid** en het onlangs gesloten **Sport- en Preventieakkoord** op deze vragen voorsorteert?
Slim Preventiebeleid kan zeker bijdragen aan minder of een andere zorgvraag. Dat begint al bij het ontbijt (momenteel Nationale School ontbijtweek, 1e week november).
Heeft de wethouder een beeld van het ontbijtgedrag in Noordenveld?

Goede, begrijpelijke en gedurfde **ruimtelijke ordening** is cruciaal voor Noordenveld: het CDA dringt daar al jaren consequent op aan. De nationale woningnood onderbouwt dit extra. Wij vinden dat Noordenveld de ambitie moet hebben om te willen beschikken over voldoende bouwkavels, zowel voor de vrije sector (koop en huur) als de sociale huursector, rekening houdend met starters en doorstromende senioren (hopelijk vormt de recente info-sessie 'betaalbare koop in Noordenveld' de inleiding voor realistische mogelijkheden!). Kan het college werk maken van de methodiek van zgn. 'inschrijflijsten om de trefkansen van doorstromers/starters in Noordenveld te vergroten?
Grondexploitaties kunnen voor een grote potentiële netto-opbrengst voor de gemeente zorgen, om toekomstige uitgaven/investeringen te kunnen financieren (nb. : *verzilveren stille reserves, ontstaan na grootschalige afboekingen).* Ook nodig voor aanvullen AR en GREX!
Wij zijn tevreden met de zichtbare prijsdifferentiatie in de Grondprijsbrief 2022.

Inmiddels zijn een aantal locaties, in – en uitbreiding, onderhanden. Oosterveld loopt als een tierelier, terwijl Roden-Zuid, Oksel, Wilhelminastraat/Kanaalstraat, VTB min of meer in de voorbereidingsfase zitten of blijven hangen. Peize-Zuid en Oude Velddijk gaan misschien wel in 2022 qua planning vorderen? Bouwplan in centrum Nieuw Roden van start in 2022? Tevens moeten we als bestuurders meer locaties in de week durven leggen (niet geschoten altijd mis), zoals Magista-locatie (wonen-werken?), Peize-Noord, Matsloot-Peizermade, …….

Voorstellen **inbreidingslocaties** ten laste van toekomstige boekwaarden grondexploitaties: (p.185)
Gemeentewerven Peize en Roden niet meenemen.
Opmerking over Langewijk/ Bisschopswijk, hoeveel verkenning is daar nog nodig? Er ligt toch nogal wat geschiedenis? Voorstel 2023 €80k?

Verstedelijkingsstrategie RGA; wanneer schatting totale kosten Noordenveld bekend? Maken we in 2022 al kosten? Welke orde van grootte?

Over **sportieve infrastructuur** in Noordenveld gesproken; ISAP heeft een voorzet gemaakt maar kent open eindjes. Het **Sportcampusplan Peize** gaat wat het CDA betreft door onder voorbehoud van draagvlak in Peize, het beoordelen van de nadere plannen en bijhorende financiering.
En (al dan niet?) in het kader van ISAP: we ons af hoe het écht staat met de voorgenomen verplaatsing van de **manege Mensinghe?** Kunt u dat aangeven en wanneer staat de gemeente voor de financieringsvraag?

Het CDA realiseert zich dat de lasten voor onze inwoners stevig worden verhoogd. Ogenschijnlijk ligt er een begrijpelijke argumentatie onder (let wel: bij een instabiele financiële situatie). De CDA fractie kiest nooit voor extra lastenverzwaringen bovenop wat 'redelijk en uitlegbaar' is. Bij de begrotingsbehandeling bepalen we ons definitieve standpunt.

Ten slotte

Voor alles geldt dat het CDA coöperatief en betrouwbaar is maar intervenieert waar nodig. Wij hechten aan integere politiek-met-'open vizier' en zijn wars van 'hype'-achtig doordrukken en, erger, het verwaarlozen van de verwachtingen en wensen van onze inwoners; zij zijn immers de reden waarom we dit raadswerk (mogen) doen!

CDA-fractie Noordenveld, 2 november 2021,

Gerard Willenborg	***fractievoorzitter***
Harm Holman	**raadslid**
Astrid Westra	**commissielid**
Emmaly Scheepstra	**commissielid**